

Kansainvälisyys on monelle millenniaalille itsestäänselvyys

Artikkeli 5/2018

Artikkeli 5/2018

Kirjoittaja: Miika Sahamies, asiantuntija, Akava

Avainsanat: työllisyys, asiantuntijatyö, korkeakoulutetut

Päivämäärä: 5.4.2018

Yhteenveto

Akava Works on selvittänyt nuorten aikuisten suhtautumista kansainvälisyyteen. Korkeakoulutetuista 18–35-vuotiaista 44 prosenttia pitää ulkomaille muuttoa todennäköisenä vaihtoehtona. He uskovat, että ulkomaille muutto parantaa heidän työmarkkina-arvoaan ja tuo parempia urakehitysmahdollisuuksia. Enemmistö vastaajista, 55 prosenttia, katsoo, että suomalainen työelämä vaatii tulevaisuudessa aiempaa enemmän kansainvälistä työvoimaa. Pohtiessaan työelämässä tärkeitä asioita vastaajista melkein puolet, 44 prosenttia, pitää tärkeänä, että oma työympäristö on kansainvälinen.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Kansainvälisyys on monelle millenniaalille itsestäänselvyys

Artikkeli 5/2018

Keskustelua työelämän muutoksesta käydään vilkkaasti. Yksi muutosta kuvaavista kestoaiheista on puhe nuorista millenniaaleista.

Millenniaaleilla tarkoitetaan useimmiten 1980-luvun jälkeen syntyneitä nuoria aikuisia, jotka ovat juuri tulleet työelämään tai ovat siirtymässä elämään. Heidän tapansa hahmottaa maailmaa, käyttää teknologiaa ja arvottaa asioita nähdään monesti erilaisena kuin aiemmilla sukupolvilla.

Mutta onko millenniaaleja olemassa? Millaisia arvoja ja asenteita nuorilla aikuisilla on, entä mitä he ajattelevat työelämästä tai ammattiyhdistysliikkeestä?

Akava etsi näihin kysymyksiin vastauksia teettämällä kyselyn Aula Researchilla. Kyselyssä keskityttiin erityisesti korkeakoulutettuihin nuoriin aikuisiin. Selvitys toteutettiin 18–35-vuotiaiden korkeakoulutettujen suomalaisten parissa (n=1003) aikavälillä 2.1.–1.2.2018 sähköisenä kyselynä. Lisäksi samoihin teemoihin haettiin vertailutietoa 36–65-vuotiaiden joukosta (n=627).

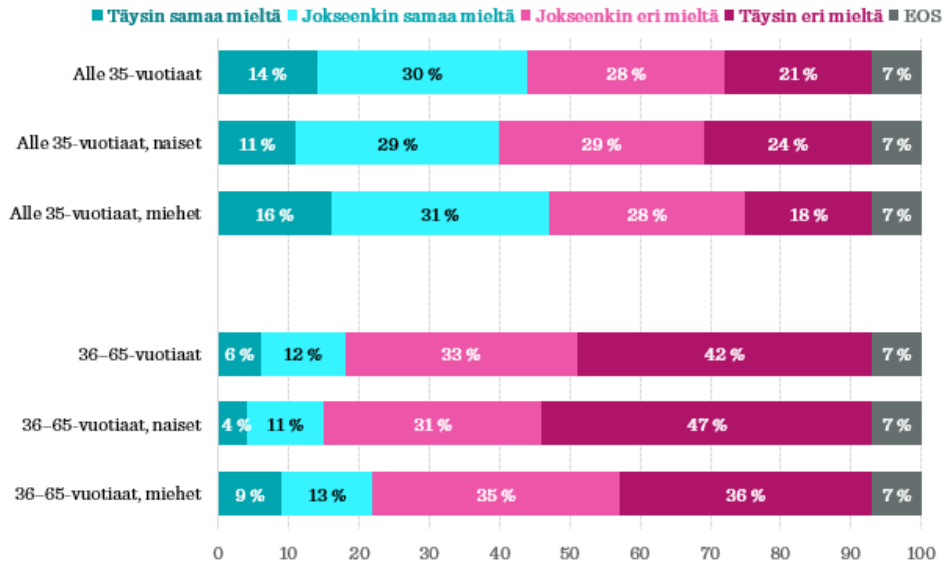
Nuoret korkeakoulutetut ovat kansainvälisesti suuntautuneita

Kyselyyn vastanneet 18–35-vuotiaat korkeakoulutetut kertoivat, minkä asioiden saavuttaminen on heille tärkeää 35 ikävuoteen mennessä. Jopa 47 prosenttia vastaajista piti erittäin tärkeänä, että heillä on ollut mahdollisuus matkustaa ja nähdä maailmaa. Vain joka viidennelle tämä oli vain vähän tai ei lainkaan tärkeää.

Kansainvälisyys näkyi vastaajien halukkuudessa muuttaa ulkomaille. Heistä 44 prosenttia piti ulkomaille muuttoa itselleen todennäköisenä vaihtoehtona. Erityisesti miehet ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet näkivät ulkomaille muuton mahdollisuutena.

Kuvio 1. Ulkomaille muuton todennäköisyys iän ja sukupuolen mukaan

Pidän ulkomaille muuttoa omalla kohdallani todennäköisenä vaihtoehtona

Lähde: Akavan Aula Researchilla teettämä kysely 2018

Kansainvälisyydestä on etua työuralla

Halukkuutta muuttaa ulkomaille perusteltiin nimenomaan työuralähtöisesti ja sen tuomien positiivisten vaikutusten kautta. Ne vastaajat, jotka pitivät ulkomaille muuttoa todennäköisenä, perustelivat muuttoaikeitaan muun muassa sillä, että he katsoivat ulkomailta asumisen parantavan heidän työmarkkina-arvoaan ja tuovan parempia urakehitysmahdollisuuksia. Myös vaihtoehdon ”*Jokin muu syy*” valinneet perustelivat avovastauksissa useimmiten ulkomaille muuton olevan hyvä kokemus, kiinnostavaa tai tukevan henkilökohtaista kehittymistä.

Kaiken kaikkiaan ulkomaille muutto nähtiin myönteisenä mahdollisuutena. Hyvin harva ulkomaille muuttoa pohtiva perusteli muuttoaan pakolla, eli esimerkiksi oman tai puolison vaikeuksilla työllistyä Suomessa.

Kuvio 2. Ulkomaille muuton taustalla olevat syyt (18–35-vuotiaat)

Yli 35-vuotiaiden vertailuryhmässä halukkuus muuttaa ulkomaille puolestaan laski selvästi. Tämän taustalla saattaa olla elämän ja työuran vakiintuneempi tilanne. Monet vastaajat kertoivat, etteivät näe varsinaista syytä lähteä Suomesta minnekään. Osa koki, että oman ammatin harjoittaminen olisi ulkomaille haastavampaa tai ainakin alan työtilanne mietitytti. Lisäksi useat vastaajat perustelivat Suomeen jäämistä perheen, ystävien tai muiden sosiaalisten verkostojen kautta.

Taulukko 1. Ulkomaille muuton taustalla olevat syyt opiskelijastatuksen mukaan (18–35-vuotiaat)

Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet siihen, että pidät ulkomaille muuttoa todennäköisenä vaihtoehtona?	Alempi kk-opiskelijat	Ylempi kk-opiskelijat	Alin/alempi kk-valmistuneet	Ylempi kk-valmistuneet
Kansainvälinen kokemus lisää työmarkkina-arvoani	49 %	59 %	56 %	50 %
Ulkomailla minulla olisi paremmat mahdollisuudet kehittyä työurallani	37 %	46 %	34 %	36 %
Ilmapiiri on ulkomaille parempi	43 %	37 %	40 %	26 %
Ulkomailla ansiotasoni olisi korkeampi	37 %	41 %	34 %	29 %
Ulkomailla on paremmat mahdollisuudet löytää koulutustani vastaavaa työtä	29 %	38 %	20 %	30 %
Ulkomailla olisi alhaisempi veroaste	17 %	20 %	23 %	17 %
Työsuhteiden epävarmuus ja katkonaisuus Suomessa	17 %	29 %	19 %	13 %
Minun on vaikea työllistyä Suomessa	17 %	22 %	12 %	15 %
Puolisoni on vaikea työllistyä Suomessa	9 %	10 %	8 %	12 %
Ulkomaiset oppilaitokset ja korkeakoulut tarjoavat parempaa koulutusta	3 %	10 %	7 %	6 %
Keskiarvo	23 %	28 %	23 %	21 %

Lähde: Akavan Aula Researchilla teettämä kysely 2018

Eurooppa-myönteisyys näkyy vastauksissa

Kansainvälisyys näkyi myös siinä, mihin suuntaan nuorten korkeakoulutettujen joukko kehittäisi Suomea yhteiskuntana. Enemmistö piti Suomen EU-jäsenyyttä tärkeänä: jopa 71 prosenttia kyselyyn vastanneista piti tärkeänä, että Suomi jatkaa EU:n jäsenenä. Kriittisesti EU-jäsenyyteen suhtautuvia oli vain 18 prosenttia vastaajista ja 11 prosenttia ei osannut sanoa kantaansa. Erityisen tärkeänä Suomen EU-jäsenyyttä pitivät ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet.

Suomen vahvempi osallistuminen köyhien maiden tukemiseen ja Suomen kehittyminen monikulttuurisemmaksi sen sijaan jakoi mielipiteitä voimakkaammin. Noin puolet otti kantaa näiden kehityssuuntien puolesta ja noin puolet niitä vastaan.

Suomalainen työelämä kansainvälistyy

Enemmistö, 55 prosenttia, kyselyyn vastanneista nuorista korkeakoulutetuista katsoi, että suomalaisessa työelämässä tarvitaan tulevaisuudessa enemmän kansainvälistä työvoimaa. Kysymyksessä ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet erottuivat ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista siinä, että he uskoivat suomalaisen työelämän kansainvälistymiseen vielä voimakkaammin.

Vaikka työympäristön kansainvälisyys ei koko vastaajajoukon parissa noussutkaan tärkeydessä listan kärkeen vastaajien pohtiessa työelämässä tärkeitä asioita, 44 prosenttia vastaajista piti tärkeänä, että oma työympäristö on kansainvälinen.

Suomalainen työelämä ei rajoitu maantieteeseen

Selvityksessä oli tunnistettavissa joukko nuoria korkeakoulutettuja, jotka pitävät kansainvälisyyttä tärkeänä asiana työurallaan. He näkevät kansainvälisyyden tuomat hyödyt – sijoittuipa työnteko Suomen rajojen sisä- tai ulkopuolelle.

Yli 35-vuotiaiden ryhmän vastauksiin verrattaessa nuorilla korostui myönteinen suhtautuminen kansainvälisyyteen. Tässä mielessä on siis perusteltua olettaa, että jos millenniaaleja on olemassa, he ovat ainakin kansainvälisempiä kuin vanhempansa.

Oli kyse erityisistä millenniaaleista tai ”vain” ikätyypillisestä käyttäytymisestä, tätä näkökulmaa ei voi ohittaa. Kun maantieteellisten rajojen ylittäminen ei ole nuorille aikuisille ongelma, vaan päinvastoin myönteinen mahdollisuus, suomalaisen työelämän käsitettä on rohkeasti tarkasteltava laajemmin.